

LOODUSKAITSE JUUBELIAASTA TÄHISTAMINE

Käesoleval aasta on Eestis looduskaitseaasta - 14. augustil 1910. aastal loodi Vaika linnukaitseala, esimene looduskaitseala Baltikumis ning tänavu täitub seega sajand pidevat looduskaitset Eestis. Eesti looduskaitse korraldus on olnud hoolimata aegade heitlikkusest järjepidev ning tänu sajaastasele looduskaitsele on Eesti loodus hästi säilinud; leidub puutumata loodust, haruldaste liikide elupaiku, kauneid maastikke.

Looduskaitse juubelisaasta tähistamiseks korraldatakse Keskkonnaministeeriumi ja meie allasutuste (Keskkonnaameti, Riigimetsa Majandamise Keskus, Keskkonnateabe Keskus jt), samuti meie koostööpartnerite (ajakiri Eesti Loodus, OÜ Looduskiri, Teeme Ära, Eesti Looduskaitse Selts, Tallinna Looduskaitse Selts jpt) poolt aasta vältel palju erinevaid üritusi, mille eesmärk on tutvustada nii Eesti looduskaitse ajalugu, kui ka väärtustada ning tutvustada laiemalt tänapäevaseid looduskaitse tegevusi.

Lähima laiemale avalikkusele suunatud üritustena võib välja tuua juba sel laupäeval, **22. mail**, Keskkonnaameti poolt korraldatava **üle-eestilise matka kaitsealadele**. Matkad toimuvad igas maakonnas ning osalema on oodatud kõik huvilised. Matka käigus tutvustatakse osalejatele kaitsealasid ning nende kaitseväärtusi, üksikobjekte ning kaitsealuseid liike. Lisaks antakse matka käigus ülevaade looduskaitse ajaloost Eestis ning viiakse läbi viktoriin.

Lisaks sellele matkale korraldatakse peamiselt just looduskaitsekuu raames, kuid ka terve aasta vältel, maakondades teisigi nii lastealastele, õpilastele ja õpetajatele, aga ka kaitsealade maaomanikele ning kõigile teistele huvilistele suunatud matkasid, õppepäevi ning -ekskursioone, erinevates maakondades toimuvad loodusfoto võistlused, linnuvaatlused ja linnulauluretked, samuti ümarlauad ning mälestus- ja loodusõhtud, kogutakse loodusobjektidega seotud pärimuslugusid ning korraldatakse talgud. Täpset infot ürituste kohta leiab looduskaitse juubelisaasta kodulehelt: www.keskkonnaamet.ee/lk100.

Laiemale avalikkusele on suunatud ka alates 22. maist ETV eetris alustav Eesti looduskaitse 100. aastapäevale pühendatud ja Keskkonnaameti poolt tellitud **telesari "Hoia, mida armastad!"**. Sari, mis koosneb 60 klipist, on eetris laupäeva ja pühapäeva hommikul kell 10, lisaks kordused õhtustel aegadel nii ETV-s kui ETV2-s, kus sari saab ka venekeelsed subtiitrid. Klippid on eetris kuni aasta lõpuni. Tegemist on 2-3-minutilise formaadiga, mille sisse mahub näitlejate etteaste, loodusplaanid, teemat avavad tekstid ja graafikud ning asjatundja lühikommentaari. Klippide tootjaks on OÜ Meediatee.

Keskkonnahariduslikust tegevusest toimuvad ka tänavu igakevadised, lasteai- ja koolilastele, suunatud õppeprogrammid. Keskkonnaamet on välja töötanud ligi **100 õppeprogrammi**, mis võimaldavad loodusainete tunde läbi viia kaitsealal, koolis või selle ümbruses. Täpsemat info kevadiste õppeprogrammide kohta leiab aadressilt: <http://www.keskkonnaamet.ee/index.php?id=11066>

Juubelisaasta jooksul on valmimas ka paar uut looduskaitse **trükist** – septembris valmib koolidele suunatud looduskaitse mapp ning detsembris Eesti looduskaitse 100. aastat kajastav koguteos. Mais ilmub

juubeliaastale pühendatud Eesti Looduse erinumber. Augustiks on valmimas aga 1-tunnine Eesti looduskaitse ajalugu tutvustav **dokumentaalfilm**.

Aasta üheks tähtsündmuseks on **27.–29. mail** Tallinnas toimuv **rahvusvaheline teaduskonverents „Looduskaitse uued uuringusuunad“** (*Nature Conservation beyond 2010*). Konverentsi eesmärk on tutvustada Eesti ja rahvusvahelisele üldsusele looduskaitse saavutusrohket ajalugu, hetkeolukorda ning seada loodushoiu arengusihid edaspidiseks. Konverentsi peaesinejateks on kutsutud mitmed oma tegevusvaldkonna juhtpersonid maailmast.

13.-14. augustil toimub Saaremaal tagasivaatav **looduskaitse ajaloole pühendatud konverents**, millel räägitakse nii Eesti looduskaitse ajaloost kui looduskaitse tänapäevast, meenutatakse endiseid looduskaitsejaid, antakse välja looduskaitse teenetemärgid ning külastatakse Saaremaa kauneimaid kaitsealasid.

Looduskaitse sünnipäeva eelõhtul, **13. augustil**, toimub **Kuresaare lossihoovis** juubeliaasta auks **kontsert**, millel astuvad üles mitmed üllatuskülalised (Tõnis Mägi, Ott Lepland, Marko Matvere, jt.). Õhtul pärast kontserti on kõigil huvilistel võimalik osaleda erinevates **töötubades** (nahkhiirte kuulamine, ööliblikate vaatamine, Villu Veski lõunapoolse lugude kuulamine jpm).

Koostöös Eesti Looduskaitse Seltsi ning Tallinna Looduskaitse Seltsiga mälestatakse aasta vältel tuntud looduskaitsejaid nii hauaplatside korrastamise, lillede viimise kui ka temaatiliste õhtutega. Lähimaks suurimaks eelpoolnimetatud sündmuseks on 5. juunil **Matsalu rahvuspargis** toimuv Looduskaitse Seltsi Lihula osakonna ja Matsalu rahvuspargi endistele töötajatele pühendatud üritus **„Looduskaitse läbi aegade“**.

Tänaseks juba edukalt toimunud üritustest võib muuhulgas eraldi välja tuua **fovõistluse „Looduse Aasta Foto 2010“**, mis oli tänavu pühendatud Eesti looduskaitse 100. juubeliaastale. Konkursil osales sel aastal 1400 osalejat rohkem kui 11 tuhande fotoga.

Samuti Keskkonnaameti ning ajakirja Eesti Loodus koostöös eelmise aasta oktoobrist kuni tänavu aasta aprillini toimunud **viktoriinisarja „Eesti looduskaitse 100“**. Tulemuste kohta peeti arvestust neljas vanuserühmas: 4.–6., 7.–9. ja 10.–12. klasside õpilased ning täiskasvanud ning viktoriinist võttis osa ligi 1400 võistlejat. Parimatele viktoriinil osalenud kooliõpilastele toimub 15.–17. juunil Karula rahvuspargis looduslaager.

Looduskaitse juubeliaasta puhul tehti 1. mail toimunud **Teeme Ära!** raames korda rohkem kui 40 erinevat kaitsealust objekti. Talgud toimusid näiteks Ontika, Viitna, Manija ja Alatskivi maastikukaitsealadel, Anija, Peningi ja Raadi mõisa parkides, Otepää ja Haanja loodusparkides ning Karula rahvuspargis, Alam-Pedja ja Pärnu rannaniidu looduskaitsealadel ja veel väga paljudes kaunites kohtades. Lisaks prügikoristusele tehti ka võsakoristust, koristati ebaseaduslikke lõkkekohti ja puhastati jõgesid, korrastati looduskaitsealuseid parke.

Ka tänavune RMK kampaania **"Loodusega koos"** on pühendatud looduskaitse juubeliaastale. Kampaania raames toimub üle 100 erineva looduse hoidmisele pühendatud ürituse ja konkursi. Huvitavamatenas tasub välja tuua konkursid „100 soovi ja palvet“ ning „100 tordiresepti“, samuti kõigile huvilistele mõeldud viiest matka- ja muusikaüritusest koosneva ürituste sarja Eesti rahvusparkides. Toimumas on aga veel palju muudki põnevat, täpsemat infot RMK kampaania ürituste kohta leiab aadressilt: www.rmke.ee/loodusegakoos.

Lisaks eelpool väljatoodud üritustele toimub aasta jooksul veel palju teisigi põnevaid üritusi, millega saab tutvuda juubeliaasta kodulehel aadressil: www.keskkonnaamet.ee/lk100

Kokkuvõtvalt võib öelda, et looduskaitse aasta mõte on tuua loodust meile lähemale, võimaldada meil kõigil hõlpsamalt õppida tundma ja mõistma Eesti loodust. Eesmärgiks on tugevdada ja hoida inimeste sidet loodusega. Seejuures on oluline mees pidada, et elurikkus ei piirdu ainult kaitsealadega, vaid asub kõikjal meie ümber.